

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Feria quarta post d[omi]nica[m] iij. aduentus Textus euangelij Luc. i.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

Feria III. post do. III. Aduentus

ce ego mittā angelū. i. ioannē (an facie tuā) id est ppe te fm Lbr̄. yf. (q̄ pparabit viam tuā ante te). i. p̄dicando et baptizando reddet tibi puia auditorū corda: vt dic̄ gloſa. Dicit aut̄ ioannes angelus. Primo p̄pter dignitatem officij fm Remig. q̄ sc̄z fuit diuinorū annuntiator. Angelus enim d̄ nuncius. Sec̄do qz fuit sacerdos d̄n̄i Omnis em̄ sacerdos angelus dei exercituum est Malach. ij. Tertio rōne puritatis fm Lbr̄. yf. qz. s. vitā anḡl̄ cā d̄u. r̄t. Alij dicunt eum esse plus q̄ p̄phetam: non qz fuit angelus: sed qz p̄phetauit d̄ ch̄o: et alij p̄phete p̄phetauerunt de eo: et ad hoc p̄bandum dicunt eum adduxisse autoritatē Malach. ij. Vel fm alios q̄a non p̄dicit eum futurum: sed p̄sentē monstrauit. Et ad hoc fm eos eum adduxit illā autoritatē. Eū igit̄ fm Lbr̄. yf. arguit sic: Fuit plus q̄ p̄pheta. qz fuit angelus. fm alios aut̄ sic: Fuit plus q̄ p̄pheta. qz p̄phetauit. Et fm alios: qz eum digno monstrauit. De hoc aut̄ vide etiā in d̄fra d̄nica quarta aduentus. Allegorice postq̄ fuerit satisfactum p̄ diuinas scripturas discipulis ioannis. i. intellectui et affectui hebreorū: q̄n. i. iste p̄p̄s eum suscipiet et amabit: tunc istemet p̄p̄s erit tante virtutis vt merito a ch̄o possit cōmendari de firmitate in fide: et de p̄nitia et sc̄ia scripturarū. Vñ ap̄le R̄boh. ij. Sed illoz. i. iudeorū delicto: salus est gentibz. i. occasionaliter: n̄ntum ex hoc apl̄ relicta iudea transferūt ad p̄uertendū gentes: vt illos sc̄z gentiles: emulēt sc̄z iudei: qz si delictū diuitie sunt mundi occasio aliter et diminutio eorū. i. pauci viri. s. apl̄ diuitie gentiū: q̄nto magis plenitudo eorū. q̄n sc̄z omnes ad d̄m p̄uertēt. Analogice. Postq̄ diabolus egressurā animā in agonia constituerit: eū laudat eam p̄ se vel p̄ angelos. i. facit vt opa bona et laudabilia q̄ exercuit: adducant in iudicio cōtra mala obiecta. Vñ dicit̄ Dan. v. Ap̄pensus es in sc̄atera et inuentus es min⁹ habens. Qd̄ d̄ malis intelligit̄. Boni em̄ habent satis vel plus q̄ sit necesse ad mori in ḡfaretū nō ad statim euolare aliq̄n. Moraliter instrumur. Primo q̄ amia libenter debet velle consulere diuinas scrip̄

pturas legendo vel audiendo verbū dei. quia vt experientia docet: tales om̄n̄i sunt vtri morigerati et laudedigni. Sec̄cundo vt dicit̄ Hierony. rigidā vestem: et austerāz p̄dicationē: vitare debere aulas regū vel mollium hominū palatia declinare. Hec ille. Tertio instrumur de cultu vestium. Grego. in omel. Nemo existimet in sugu et studio p̄ciosarum vestium p̄ctū deesse. quia si hec culpa non eēt: nullo modo domin⁹ ioannē de vestimēti sui asperitare laudasset: et nequaquā Petrus sc̄z minas a p̄ciosarum vestium p̄p̄tū eū p̄sceret dicēs: Non i veste p̄dicos. Hec ille. Verba t̄n̄ ista sunt intelligenda q̄n est notabilis excessus. aliter em̄ non pōt dici vestis p̄ciosa comparatiue ad personaz q̄ ea vtitur.

Feria quarta post d̄nicā. iij. aduentus Tertius euāgelij Luc. i.

Iesus est angelus Gabriel a deo in ciuitate galilee cui nomē nazareth: ad virginē desponsatā viro cui nomē erat Ioseph de Dauid. et nomē virginis Maria. Et ingressus angelus ad eaz dixit: Ave gratia plena d̄ns tecū b̄n̄ dicta tu in mulieribz. Que cum audisset turbata est in sermone eius et cogitabat q̄lis esset ista salutatio. Et ait angel⁹ ei: Me t̄meca. Maria inuenisti enī graz apud deū. Ecce cō. i. vt. et partes filiū: et vocabis nomē ei⁹ iesum. Hic erit magn⁹ et fili⁹ altissimi vocabitur. Et dabit illi d̄ns sedē Dauid patris ei⁹ et regnabit in domo Jacob in eternū: et regni ei⁹ nō erit finis. Dixit aut̄ maria ad angelū: quō fiet istud q̄m virū nō cognosco: Et respōdet: s. angel⁹ dixit ei: Sp̄s sanctus superueniet in te et virtus

altissimi obumbrabit tibi. **I**do
qz et qd nasceret ex te scdm voca-
bit filius dei. Et ecce helisabet
cognata tua et ipsa concepit fi-
lium in senectute sua. et hic me-
sis est sextus illi que vocat steri-
lis: qz non erit impossibile apd
deum omne verbum. Dixit aut
maria. Ecce ancilla dni: fiat mi-
hi sm verbu tuum.

Issus est angelus ga-
briel zc. **L**u. j. In pnti euan-
lio qtuor puncta tangunt: q
dicuntur: saluatio: perturba-
tio: interrogatio: responsio. Quantum
ad pnti sciendū est q ea que in pnti euā-
gello scribunt fuerunt gesta seruo mente a
conceptione pcuratoris: vt prius dixerat
euangelista: z infra dicit angelus. Fuit at
ioannes conceptus circa finem septēbris:
vt tradit sancti. ideo cōbis vt dicit magr
hysto. z Beda fuit conceptus. xxv. die mar-
tij. z eadē die passus reuolutus. xxij. an-
nis sm eūdē mag. et. xxv. decēbris natus
sm eūdē Be. Querit pō qre dñs volu-
erit tali tpe nasci in vtero. i. conipi z mo-
tir: Et rñdet hico. gozra q sic voluit pmo
ppter mundi in illo tpe creationez. s. vt eo
tpe recrearet/ quo fuerat creatus. i. sm cō-
muntore opinsonē quā iste h xides sequi.
Secdo ppter solis ad nos reuersionez: qz
tunc tumentibz deuz ortus est sol iusticie:
Malach. yl. Tertio ppter noctis diminu-
tionē z diei augmētationē: qz tunc aucta ē
dei cognitio Ro. xij. Nox pcessit: dies aut
appropinquauit. Quarto ppter temporis
dulcedinem: qz tunc stillauerunt montes
modulationē: q in vere incipiunt gau-
dere: sic tunc gauisi sunt sancti: iuxta illd
Esa. ix. Letabunt corā te. Sexto ppter il-
lius tps sanctificationem: q magis indi-
gebat q aliud: qz est magis dissolutū: vt
vbi solet abundare delictū/ supabundet z
gratia. Ro. v. Beata aut virgo tunc fuit
anno. xij. qñ sez eam gabriel salutauit.
Nam sicut tradunt hysto. z epiphanius qe
tuordecimo anno concepit/ z in quindeci

mo peperit cōm: z cum eo fuit triginta
tribz. z sm eūdē epiphaniū post ei pass
onē viginti quatuor supuixit: vel qd pbabiz
lius est sm alios duo decim tmmō: vñd z
sexagenaria mortua est. Querit aut san-
ctus Tho. ij. par. q. xxx. vtz necessarium
fuerit annūciari virgini a deo qd in ea fut
tuz erat: Et zcludit q sic. Primo vt sal-
uaret zgruus ordo: vt. s. virgo prius men-
te qz corpore deū conciperet: cū hoc sic lo-
melius: sm Aug. li. de virg. Scdo vt ipa
certior testis esset. Tertio vt voluntarie
se ad obsequiū offerret/ dicēdo: Ecce an-
cilla dni. Quarto vt ostēderet infimonia
spūale fieri inter deū et humanā naturā:
vñd expectat hginis p sensus. Debit
aut ista annūciatio p angelum fieri vt ibi
dem dicit: Primo qz hoc cōuenit diuino
ordini: q deus reuelat infimis p medios.
Nec tñ sequit ex hoc q esset edocenda p
virum: qz ei non erat subiecta: eo q cū in-
tegritate peperit. idō prius fuit edocēta q
ioseph. Et scdo hoc conuenit humane re-
paratiōi: vt sicut prima p dicitio fuit diabo-
lo ad mulierē mittente serpentē: ita repa-
ratio fieret deo ad hginem mittente ange-
lū. Et tertio puenit hoc hginitati marie:
qz sm Hiero. semp est angelis cognata h-
ginitas. Existimant aut qdā istū angelū
fuisse de supremo angelo p ordine. i. cheru-
bin: eo q Bre. dicit sic. Ad hoc q ppe my-
steriū summū angelū ventre dignū fuerat:
q summū oim nunciabat. hec ille. Sed vt
dicit scdus Tho. vbi s. ex hoc non hē q
fuerit summus inter omnes: sed solū int an-
gelos: qz fuit archangelus vt ecclia can-
tat. Et etiā Greg. dicit q archangeli sum-
ma nunciāt. Et subūigit scdus Tho. q cre-
dibile est q in archangelos fuerit sumus
Debit aut hginis sub corpali specie appa-
rere: sm sanctū Tho. vbi s. qz hoc conue-
nit rei nūdate. s. vt ista visio conformaret
visibili dei apparitioni in carne: ad quam
omnes priores apparitiones visibiles su-
erant ordinate. Et etiā puenit dignitatē
hginis vt mente z sensibz visioe angelica
frueret: que in ente corpore fuerat domini
susceptura. Et etiā tertio vidim ei qd nū-
ciabatur: quia certius apprehendim q o-
culis subiecta sunt: qz que imaginamur tñ

Feria. III. post do. III. aduentus

mō. Et nō est dubiū theologo quō possit angelus bonus et etiā malus corporā appere: qz potest corpa inferiora localiter ad nutū mouere et p̄r figurare: dūmodo non variet ordo nature: qd fieret si elemēta fm totum mutarent localiter. Uñ p̄r qdem etiā diabolus mouere montē sed nō totam terrā. Narrauit autē mibi qdaz religiosus fidedignus se vidisse oculis p̄ p̄ris necromante: q̄ fecit in aere apparere q̄si nubem: q̄ descenderet et paulatim in grossaret. Deinde ibi apparere papilioes. et tandem qñ fuerunt in terra videbantur q̄ndecim scutiferi pulsantes varia instrumēta. Deinde pari modo assuerunt q̄ndecim puellae cum pulsantibz cantātes. Iste religiosus optimus est pulsator in lyra: et tñ se nihil scire dixit postq̄ illā sensit melodiam: nec se vnq̄ nisi tūc vidisse pulcras creaturas. Ad si ira potuit diabolus: qd credendū est de angelo beato. Dicam⁹ q̄: (Missus est) sub sp̄te corporali (angel⁹) ex renso nomine: reuera autē fuit archangel⁹ (gabriel) Hic. idcirco priuato nomine censef: vt lignet p̄ vocabulum in operatione qd valeat. Gabriel em̄ dei fortitudo nominat. p̄ dei fortitudinez nunciandus erat: q̄ virtutum dñs et potēs in p̄lo: ad debellandas p̄ates aereas veniebat. Hec ille. (a deo) Basi. Ideunt autē nos celestes spiritus: non quasi ex seipsis: sed ex eo q̄ diuine sapie decorem conspiciūt. Hec ille. Id est ex hoc q̄ in diuina sapientia vidēt deū velle nobis aliquid p̄ eos esse manifestū (in ciuitate galilee cui nomen nazareth) vt retraheret nos a supbia. qz voluit in ciuitate vili concipi: et in gloriosa. i. in hierusalem confundi. Et vt impleret p̄phetia: Quā nazareus vocabif: nō a natiuitate: s; a p̄ceptibz p̄uersatione sua. Porro dicta p̄phetia fm beū Hiero. et beū Tho. sumpta est Esa. xl. Egrediet inq̄ virga de radice iesse. q̄ scz fuit p̄ dauid. et flos de radice ei⁹ ascendet. Ubi veritas hebraica habet: et nether. i. nazareus. d̄ radice ei⁹ ascendet. (ad r̄ginem) sicut docet Tho. iij. pr. q. xxij. beata maria fuit semp̄go. Nam fuit virgo in concipiēdo ch̄m. Primo: qz christus ē filius naturalis dei: tō p̄pter reuerentiam tantī patris nō debuit aliū ha-

bere. Scdo qz est verbum: ergo sicut sine corruptione cordis concipif: ita et sine corruptione m̄ris. Tertio qz debuit ch̄m esse sine pctō: qd esse non potuit nisi sine seminum cōmixtione concipief. vnde vt recitat Aug. 3 Julia. li. iij. Beati Ambrosij expressa inia est ch̄m aliter nō potuisse ex pertem ēē delicti: nisi expers esset illi⁹ cōceptiois: quā cōmixtio viri et mulieris operat. hec ille. Quarto qz ip̄a sua ch̄i natiuitas exemplar fuit nre sp̄ialis: q̄ deo nascimur ex ecclesia virgine: et non ex voluntate carnis. Dicere autē oppositum p̄tinet ad heresim ebionitarū et terentij. q̄ dicunt ch̄m ex virili semine natum. Fuit etiā fm eundē virgo in partu: iuxta p̄phetiā Esa. vij. Ecce virgo concipiet et pariet filiū. Et hoc primo qz verbum sine corruptione concipit et p̄fert. Scdo qz venit tollere corruptionem: et non sufficere illam. Tertio q̄ non debebat minuere honorem m̄ris: qui eam p̄cepit honorare. Hec obstat q̄ Ambro. sup Luc. dicit ch̄m aperuisse matris vultum. nā p̄ apertionem intellegit exitū: vt dicit idem sanct⁹ Tho. q̄ tñ exitus fuit clauso vtero: sic et in resurrectione clauso sepulcro. Fuit etiā virgo post partū: vt idem dicit. Primo qz oppositum derogat ch̄o scz dicere vt dixit Heluidius hereticus: q̄ post ch̄m genuit alios filios. Sic em̄ patris ita et m̄ris debuit esse vnigenitus tanq̄ germen p̄fectissimū. Scdo derogat etiā p̄p̄sancto: qz sacrarium ei⁹ quo christi corp⁹ formauerat: ponere fuisse violatū. Et etiā beate virginis: q̄ in gratissima videret: si tanto filio non fuisset contenta: et virginitatē miraculo se cōseruatam sp̄te voluisset amittere. Et etiā derogat ioseph: qui tentasset maculare id vnde angelo reuelante cognouerat christi corpus a sp̄sancto formatū. Hec obstat his q̄ domin⁹ dicit habere fratres ab euangelistis: qz more scripturaz consanguinei. i. soroz filij fr̄es appellant: fm Hiero. Nō obstat etiā illud Mat. j. Nō cognoscebat eaz donec peperit filium: quia ly donec aliquando dicit temp⁹ certum post quod fit aliquid quod ante nō fiebat: sed aliquādo importat tempus infinitū: vt in Psal. Oculi nostri semper ad dominū do-

nec misereat nostri. Et rursum: Dixit dominus meo etc. Dicit etiam christus primo genitrus: deo quod pater fratre non habuerit: non quod habuerit sequentem. (desponsatam viro) sicut docet sanctus Thomas. ubi s. q. xxx. de bibeat christus de sanguine desponsata nasci. Primum ex parte sua: ne. scilicet. more illegitimi repellere: et ut consuetudo matris sua genealogia per virum posset describi: et ut ioseph gereret parturienti curam: et ut mysterium diabolo celaret: ne per puerum durius sequebatur. Sic enim dicit Origenes. si non habuisset virum: statim diabolo surreptisset cogitatio: quod talis partus quod videbatur diuinitus: esset aliquid humana natura sublimitatis. Secundo hoc etiam fuit conueniens ex parte virginis: ne velut adultera lapidaretur. Hac enim pena etiam puella nubil plebatur: ut patet Deuter. xxij. Et ne infamaretur et ut a ioseph nutrireretur. Et tertio fuit conueniens ex parte matris: ut scilicet. ioseph esset testis quod christus sit de sanguine natus. et ut credibilia essent verba beate marie se virginem asserentis: et ut tollat virginibus fatuis excusationis occasio cum ex sua incautela infamantur. Dixissent enim etiam matrem domini fuisse infamata: et ut significet ecclesia virgo vniuerso christo desponsata: et ut virginitas et nuptia in una persona honorarentur: contra hereticos alteri eorum detrahentes. Diabolus autem ut idem sanctus Thomas dicit: prohibetur diuinitus a perscrutanda eius virginitate. De ista materia loquitur Ambrosius ait: Bene autem utrumque posuit scriptura: ut et desponsata esset et virgo. Virgo: ut expers virilis consortii videretur: desponsata: ne temeritate virginis adureretur infamia: cui grauis alius corruptele videretur insigne proferre. Valuit autem aliis dominus de sui ortu quod de matris pudore dubitare. Sciebat enim teneram esse virginis verecundiam: et lubricam famam pudoris. Hac putauit ortus sui fidem matris iniurijs astruendam. Nec de cuius sinistra virginibus opinione viuentibus velamen excusationis relinquitur: quod infamata quod mater domini videretur. Quid autem iudeis quod herodi posset ascribi: si natum viderentur adulterio persequi: Quod admodum autem ipse diceret: Non veni legem soluere sed adimplere: si videretur cepisse a legibus iniuria: cum partus in nupte lege damnetur:

Quamquam etiam fides verbis marie magis asserit et mendacii causa magis remouetur. videretur enim culpam obumbrare voluisse mendacio: in nupta pregnans. Causa autem mentendi desponsata non habuit: cum coniugii promissum et gratia nuptiarum partem sit feminam. Non mediocriter quoque causa est ut virginitas falleret marie principem mundi: qui cum desponsata viro cerneret: partum non potuit habere suspectum. Hec ille. (cui nomen erat ioseph de domo David) Secundo Bedam hoc quod dicitur de domo david: non solum ad sponsum: sed ad sponsam quoque referat: quia preceptum legis erat ut de sua tribu vel familia acciperet quisque uxorem. De hoc autem multa dicit Paulus burgen. in additionibus ad Actos. de ly. super Mattheum. j. ca. Sed tamen forte breuiter possit dici: quod beatus mattheus voluit ostendere christum ex david descendisse fidelibus quod tempore christi vivebant. Ioseph sciens fuit quod ostendit ioseph descendisse a david: quod fidelibus tunc constabat quod maria erat de eadem familia cum ioseph. et forte ista est mens glorie sanctorum: in illo passu: et nomen virginis maria. Dicit autem sanctus Thomas. super Mattheum. quod maria interpretatur stella maris: vel illuminatrix: sicut facies domina. Beda. Maria hebraice stella maris: sicut facies domina vocat. et merito: quod hec totius mundi dominum lucem seculis meruit generare perennem. Hec ille. Virgo autem quod istam vult imitari debet habere multa. Primum debet esse clausa non vagabunda. Secundo. Filia patris abscondita est: neque polluat in virginitate sua. Unde vana quia egressa est ut videretur aliis mulieres: oppressa est a sibi hem Bene. xxiiij. Et secundo tacita in cogitatione diuinorum semper existens. ij. Co. v. In nupta virgo cogitat que dei sunt: quomodo placeat deo. vii. Ecce xxvj. Datum dei multum est sensata et tacita. Et tertio honesta et composita cum disciplina. Hieremie. ij. Numquid obliuiscit virgo ornamentum suum: Et quod elicitur quod naturale est mulieri ornari: sed faciat ut fecit Hester: que contenta fuit ornatum quem sibi tradidit virginum custos. Egeus: nec aliud quesuit: ut patet Hester. ij. Et quarto humilis et deuotus.

Feria. III. post do. III. aduentus

ta. Esa. xlvij. Descende sede in puluere virgo filia Babylon. Et quanto sollicita in sui custodia: maxime per abstinētiā et mortificationē corpis: et solitudinē et sensuum maxime oculoꝝ et tunc nā. Hiero. xxx. Ubi qd delictis dissolueris filia vaga. Dicitur ita fuisse in ista yagine testat Amb. lib. de virg. et elicit ex hoc qd clausa manebat: qd esse nō posset nisi haberet p̄diera. Et d̄ h̄ subdit (et ingressus angelus ad eā) Et hoc elicit Bernar. qd in cubiculo erat: imo debebat esse in maxima p̄emplatōe et eleuatione mētis: vt p̄bat Alberus magnus sup̄ Hissus est. Nam si p̄cursor debuit annuciari patre occupato in sacrificio dei multo fortius simile de ch̄o oportet credere. Unde rationale est qd de mysterio incarnationis cogitaret p̄pter qd et sanctus Vincētius p̄emplat qd legerat illud Esa. vij. Ecce virgo r̄c. (Dicit: Ave). i. sine ve. supple sis: ab a qd est sine: et ve: fm̄ Gorrā. et in hoc salutat eam: qd salutare est salutē seu bonū op̄rare: quasi dicit. O beata virgo sis sine ve pudoris in p̄cipiendo: laboris in portādo: et doloris in parēdo. Itēz sis sine ve p̄cupiscentie et culpe: sc̄z actua: lis: et pene eiusdē. Qualis autē sit cui talia op̄tar: subdit dicens (gratia plena) Hiero. Et bene gratia plena: quia ceteris p̄ partes p̄stat: Marie s̄o simul se totā infudit gratie plenitudo. Hec ille. Quō autē sic dicatur p̄pter gratie plenitudinē sanctus Thomas. iij. q. xxij. ar. v. sic dicit: Quāto totalit̄ magis appropinquat p̄ncipio in quolibet genere: tanto magis participat effectū eius: sicut angeli magis participant de bonitatib; diuinis q̄ hoies: fm̄ Diony. iij. ca. celestis hierar. Luz igitur p̄ncipiū gr̄e sit christus augetatiue fm̄ diuinitatē: et fm̄ humanitatē instrumentaliter: fm̄ illud Joan. j. Gratia et veritas p̄ Iesum ch̄m facta est: cui ch̄o br̄a virgo fuit fm̄ humanitatē p̄p̄inquissima: qd ex ea naturā humanā accepit: p̄ ceteris ipsa debuit a ch̄o gratie plenitudinē obtinere: ita qd recipiendo in se auctore gratie: de cuius. i. plenitudinē omnes accipimus: Joan. j. Ip̄a quoq; q̄ modo gratia ad omnes derivaret. Ibi etiā ad sc̄dm̄ distinguit pulcre triplicē p̄fectionē gr̄e ei⁹. et ibi

vide si placet. In tertio etiā dist. xij. q. j. arti. ij. q. j. Ubi intendit virtualit̄ sic dicere. Cū illud plene habeat qd fm̄ omnes differentias et modos et effectus suos habet: ch̄s habuit triplicē plenitudinē gr̄e. Prima est finis: qd cū finis gr̄e sit p̄iunge re deo: ip̄e fm̄ qd homo fuit p̄iunctus diuinitati p̄ cognitionē / amore / fruitionē et p̄ vnionē in p̄sona. Secūda est efficientie: quia sic se est gr̄a p̄fectus qd ex ip̄o in aliis os oēs derivat: quoz aliquos facit coop̄atores dei: vt et ip̄i p̄ ministerium alios ad gr̄am inducāt: vt dicit. j. Cor. iij. Tercia est formalis cause: qd data est ei gratia p̄ficiens ip̄m q̄tū ad omnes p̄tutes et vsus omnes virtutū et oēs effectus gratie gratis date: et remotionē omnis peccati etiā originalis. Prima respicit gr̄am vnionis: sc̄da capitis: tertia s̄o gr̄am singularē ip̄i sui. Et tertia quadruplex est. i. singularis: que est christi. Et sufficiens: q̄ fuit i. Stek ph̄and et in alijs sc̄tis p̄fectis gr̄a formaliter q̄tū ad oēs virtutes et expulsiōe oim mortaliū. Et specialis p̄rogatiue: q̄ est beate p̄ginis: que habuit gr̄am repellentem etiā venialia. Et copie: q̄ est ecclesie: cui nulla gr̄a deest qn̄ sit in aliquo mēbroꝝ suorū. de qua Eph. iij. vt adimpleret oia: h̄ ibi p̄tialiter et quasi verbo tenus. S; ad de ex Rico. Gor. qd eius intellect⁹ fuit plenus veritate: quia cōseruabat oia verba hec: Lu. iij. Et sc̄do affectus plenus charitate: iuxta And̄ Lan. iij. nūciatē dilectio meo qd amore lāguo. Et tertio caro puritate: iuxta illud Lan. iij. Tota pulchra es amica mea: et macula non est in te. i. sp̄as: l̄s: vel corp̄alis post sanctificationē. Et q̄rto manus pietate: fm̄ id P̄d̄uerb. vlt. Manū suā aperuit inopi. imo ip̄a faciebat questū p̄ paup̄ib;. Et vocabat q̄stua: ria. vij. Hiero. ad Helio. de p̄ceptu seculi Hic. i. ch̄s est ille fabri et q̄stuarie filius. Et quanto mores honestate: fm̄ illud Lan. vij. Quā pulchri sunt gressus tui. Et sexto lingua dulcedine: fm̄ illud Lan. iij. Del et lac sub lingua ei⁹. Et septimo vita sc̄titate: fm̄ illud Prouer. xxx. Dulce filie p̄cedo gauerunt diuitias tu sup̄gressa es vnuerfas. Est autē sc̄dū vt docet sc̄tus Tho. iij. par. q. xxx. qd angelus intendebat virginē

Tractatus .II.

attentā reddere. ideo curavit eā in admittē
ratione inducere ex qua attentio sequitur
Uñ salutavit eam nouo modo et cū ma-
gna reuerētia. quā ut idē dicit. Vere hu-
militatū modū erat beata virgo nihil est
rām solitū et mirabile q̄ sua exaltatio (oñs
teciū) Quidā existimant q̄ quando ange-
lus virginē salutavit statim p̄cepit: aut
iam p̄ceperat dñm. Uñ dicit Hierony-
mus: P̄cessit nunciū suū deus. Hec ille
Et Augu. in sermone de natiuitate dñi:
Dominus tecū: magis q̄ meū. Ip̄e em̄
in tuo est corde: in tuo sit vtero: adimplet
mex̄e adimpleat ventrē. Hec ille. Item
idē affirmat in quadā lectione que legi-
tur in ecclesijs aliquibz cathedralibus in
die annūciationis: et ibi p̄ pbatione ad du-
citur: q̄ angelus nō dicit: Ave Maria re-
plenda: sed plena. nec dominus venit in
ter: sed dñs tecū. Sed ista sunt exp̄sse con-
tra magistrū tr. ij. dist. ij. vbi dicit: q̄ post
consensum virginis venit in eam sp̄ssan-
ctus: potentia dei verbi receptiua p̄parās
et generatiua. Et concordat Bern. super
Dissus est: qui homel. ij. volens osten-
dere p̄sensum virginis fuisse tunc necessa-
rium ad cōceptionē: alloquēs virginē ait.
Statim liberabimur si consentis. et infra.
Responde angelo: imo p̄ angelū dño: ver-
bū p̄fer tuū et cape diuinū. Hec ille. Itē
est p̄tra sanctū Thomā. ij. par. q. xxx. qui
dicit: q̄ requirebat p̄sensum virginis. Itē
est p̄tra euangelium: quia Angelus post
q̄ virginē salutavit dixit. Ecce cōcipies.
Itē dicit: Vocabis nomen eius Iesum.
et tamē Luce. ij. dicit: q̄ hoc nomē fuit vo-
catū ab angelo p̄sus q̄ in vtero p̄p̄erēs.
Igitur ch̄ fuit p̄ceptus statim post con-
sensum virginis vel in ip̄o consensu. Ad
motiua autē dicte opinionis: dico q̄ bea-
tus Hieronymus loquit̄ de existētia dei
in virgine p̄ essentiam: p̄sentia et potentia
am: et p̄ grām speciale: nō autē p̄ incarnati-
onē. Dicitū s̄o Augustini est p̄ nobis: q̄
nō dicit est in vtero tuo: sed sit: ac si dice-
re veller angelus. Opro ut p̄sentias ma-
ria. et p̄sequenter p̄cipias. Ad pbationes
p̄sentas in lectione p̄z ex dictis (Bene-
dicta tu in mulieribz) Grecus. Una. s. p̄e-
cunctis mulieribz.

Moraliter: q̄ Maria interpretat̄ stella
maris: significat̄ q̄ quilibet debet habere
semp̄ oculū ad hoc celeste sidus si nō vult
sumergi fluctibz huius mūdani et p̄cellōsi
maris Bernar. in sc̄da homel. sup̄ Dis-
sus est. Maria est nobilis illa stella ex ta-
eod̄ orate: cui radius vniuersum orbē illu-
minat: cuius splendor et fulget in superis
et inferos penetrat: terras etiā plustrās et
calesciēs magis mētēs q̄ corpora: fouet vir-
tutes: excoquit vicia. Ip̄a inquit̄ est p̄cla-
ra et eximia stella sup̄ hoc mare magnū et
spaciosum necessario sublimata: micans
meritis: illustrās exp̄plis. Q̄ q̄s te itel-
ligis in huius seculi p̄fluuiō magis inter tē-
pestates et p̄cellas fluctuare q̄ p̄ terra am-
bulare: ne auertas oculos a fulgore huius
sideris si nō vis obrui p̄cellis. Si ilurgūt
venti tērationū: si incurrūt scopulos tribu-
lationū respice stellā: voca Mariā. Et i-
fra. In piculis: in angustijs et rebus dubijs
Mariā cogita: Dicit̄ inuoca. Nō rece-
dat a corde: nō recedat ab ore. Et ut ora-
tionis eius impetres suffragiū: ne dese-
ras p̄uersationis exemplū. Ip̄am sequens
nō desinas: ip̄am rogās nō desperas: ip̄am
cogitans nō erras: ip̄a tenente nō corruis
ip̄a p̄tegente nō metuis: ip̄a duce non sa-
rigaris: ip̄a p̄p̄ita ad portū salutis p̄ue-
nis. Sic in temetip̄o experitris q̄meri-
to dictū sit et noxien̄ virginis Maria. Hec
ille. Et hoc de p̄mo.

Quantū ad sc̄dū sciendū est q̄ ut dicit
Ambrosius sup̄ Lucā. et sc̄tus Thomas
ij. par. q. xxx. Emitit homo ad visionem
corporalē et etiā imaginariā angelī. Et rō-
est: quia homo sup̄ se eleuat̄: sicut etiā fit
calore ad interiora recurrēte quoties ho-
mo timet: aut aliquid simile patit̄. Pro-
pter hec autē ut dicit sc̄tus Tho. non de-
bet nobis subtrahi angelica visio. Primo
quia hoc est dignitatis. Sc̄do: q̄a ut ait
Dige. semp̄ angelus apparēs medef̄ ta-
li timorē si est bonus: et in hoc ip̄o inq̄t̄ co-
gnoscit̄ esse bonus. Timuit q̄ beata p̄go
sicut et alij. et sp̄aliter ut ait b. Tho. q̄ an-
gelus sub forma hoīs itrauit: ad cuius aspe-
ctū trepidare p̄gitū est: ut ait Amb. Pos-
tuit em̄ eē ut p̄ma facie nō cognouerit an-
gelū esse: sed vix eū q̄ videbat̄ crediderit

Feria. III. post do. III. aduentus

esse. Et subiungit sanctus Thome. Quidam tamen dicunt quod non est turbata in visione angelorum: cum assueta esset angelos videre: sed in his que nuntiabant. Ista est sententia grecorum quod ait: Cum assueta esset his visionibus: euangelista turbationem non uisionis sed relationis tribuit dicens (turbata est in sermone eius.) Hec ille. Unde subdit: (et cogitabat qualis esset ista saluatio.) Unde in hoc sermone grecus uitaui incredulitate zacharie et leuitate eius: quia nec fuit incredula nec statim credidit: sed dicitur examinauit. Cogitabat autem sermone eundem si saluatio erat a viro et suum puero: uel diuina ad aliquam sanctitatem: cum de deo faceret mentionem dicens dominus tecum. Secundum Ambrosium autem mirabatur etiam nouam saluandi formam: que nunquam ante compta fuerat. unde ait Origenes. Quod si sciisset maria ad alium quicquam simile esse factum sermone: ut potest que habebat legis scientiam: nunquam ea quasi peregrina talis saluatio terruisset. Hec ille. Sed quia eam angelus et noua saluatio de terra uidit quasi familiariter nota sermone Bede. uocans ex nomine eam confortat. Unde sequitur: et ait angelus ei: Ne timeas maria. Quod si diceret sermone eundem: non uentus deceptus quasi minister sathane neque uolaturus: sed diuina mysteria reuelaturus. L. b. vi. f. Qui apud deum meretur gratiam non habet quid timeat. Unde sequitur (Inuenisti ei gratiam apud deum) Gregorius. Inuenit gratiam uirgo coram deo: quia splendore pudicitie ipsam exornans animam: gratum deo se habitaculum preparauit nec solum celibatam inuolabilem conseruauit: sed etiam immaculatam ipsam custodiuit. hec ille. Est autem sciendum quod sermone modum loquendi scripture quam aliquis alicui placet dicit inuenire gratiam apud illum uel in oculis eius. Unde sermo uirgo sume placuerit deo ostendit cum subiungit (Ecce concipies in utero et paries) Notanter dicit concipies in utero: quasi diceret: Non concurrerit masculus ab extra: sed in te formabit partus sic nucleus in nucula auelana Hieronimus. xxij. Nonnumquam faciet dominus super terram: femina circumdabit uirum. (et uocabis nomen eius iesum) Non dicit impones sed uocabis: quia istud nomen fuit impositum a deo genitore: ut dicit grecus. Et sermone Bede iesus interpretatur saluator: siue salutaris: ideo optime conuenit

christo: quia solus fuit spiritualis et uniuersalis saluator. Unde docet sanctus Thome. q. xxxvij. hoc nomen est nouum ratione rationalis salutis. scilicet spiritualis et uniuersalis, alijs autem uenit sermone aliquas speciales et non uniuersales salutes. Unde sermone Cyrillus quod hoc nomen aliquo modo alijs commune est: ad significandum quod iste qui concipit dissimilis est alijs. subiungit angelus (Hic erit magnus et filius altissimi uocabitur) Filij dei in diuina scriptura per adoptionem dicuntur omnes qui sunt in gratia: iuxta illud psalmi. Ego dixi: deus estis et per creationem generaliter omnes: et per adoptionem in natura incorporea solum angelus: sermone illud Job. i. Cum uenissent filij dei ut assisterent coram domino. Sed per naturam iste solus est filius altissimi. Sequitur: (Et dabit illi dominus deus sedem dauid patris eius) Est autem sciendum quod sicut materialis hierusalem significauit ecclesiam militantem et triumphantem: ita regnum dauid cuius sedes fuit in hierusalem: significauit regnum christi super terram et ecclesiam. Non ergo ista sic debet intelligi quasi uelit angelus dicere quod deus daturus est christo regnum dauid. hoc enim est scriptura Joannis. xvij. ubi ipse dicit: Regnum meum non est de hoc mundo. scilicet non est regale seu materiale. Item Hieronimus. xvij. ubi de iechonia rege dicit. Scribe uirum istum sterilem: non erit de semine eius uir qui sedeat super solium dauid. Beata autem uirgo ex qua natus est christus descendit a iechonia: ut patet Matt. i. Post iechoniam ergo nullus de semine eius fuit rex in regno materiali dauid sermone Hieronimus. de ly. Unde Joannes hieronimus et alij qui ante herodem aescalonitam fuerunt reges in iudea: sermone eum fuerunt de tribu sacerdotali et non de tribu iuda. Sed tamen illa que iste dicit uidentur esse contra illud Genes. xlix. Non auferet sceptrum tuum: ubi habet quod usque ad christum semper debuit esse rex uel dux de tribu iuda. Unde magister hystoricus dicit quod usque captiuitate babilonicam gubernauerunt reges de tribu iuda: post illam sermo immediate gubernauerunt duces: et post duces iterum reges usque ad herodem. Sed ut patet Genes. xlix. ad hoc dicitur sermone eius. Quod uerbum iacob intelligit de regibus duabus descendentibus a iuda per lineam masculinam: ut zorobabel. uel per feminam: ut machabes

q̄ sacerdotes fuerunt: et p̄r de tribu leui: que fuit mixta cum tribu regia: ut multipliciter patet. Hiero. p̄o loquitur de linea masculina: s̄m quam beata p̄go descendit a iuda. et sic etiam credo q̄ loquitur magister. De regno sp̄uali loquitur angelus. In Basil. Non in materiali sede dauid sedit dñs translato iudaico regno ad herodez: sed sedem dauid appellat in q̄ residet in dissolubile regnum eius. Hec ille. Et s̄m Chrysostomus p̄ domū iacob intelligunt illi q̄ ex israel crediderunt: cum dicitur: et regnabit in domo iacob in eternū. Vel s̄m Bedam intellegit tota ecclesia: q̄ descendit ex bona radice vel inserta est (cum esset oleaster) i bonam oliuā: ut h̄r Ro. xj. Et intendit q̄ ex bona radice descenderint alij de ecclesia. i. apli et ceteri descendentes a iacob: alij p̄o (ut gentiles sunt inserti predictis qui sunt ecclesie fundamenta et regni eius non erit finis.) Greci. Non solum in q̄ntū de? sed et i eo q̄ homo. Et p̄ p̄ri q̄dem habet regnum multoz: finaliter p̄o vniuersoz cum ei oia subijcient. Hec ille. Nota q̄ regnū ch̄ri st̄i in quo per vicarium regnat non habet finē an̄ finem mundi: sed illud in q̄ regnat p̄sonaliter carebit sine simpliciter.

Doraliter docent virgines iuxta doctrinam ambrosij dicent. Disce aut̄ virgo verecundiam: q̄ pauebat. Trepidare enim p̄ginum est: et ad omnes viros ingressus paueat: omnesq̄ viros affatus vgeri. Disce p̄o gōverborum vitare lasciuā. Maria etiam salutationem angeli verebatur. Hec ille. Quantū ad tertium sciendū ē ex doctrina sancti Tho. iij. q. xxix. q̄ beata p̄go voluit virginitatem suā deo: q̄ laudabiliora ceteris partibus sunt que fiunt ex voto. Nō t̄n̄ vult absolute an̄ desponsationem: q̄a an̄ ch̄ri ortum dei p̄p̄s carne p̄pagabat: si eut modo per baptismū: ideo generationi oportebat insistere. Dicit t̄n̄ sanctus Tho. in. iij. di. xlix. q̄ helias et hieremias traduntur semper fuisse virgines: q̄ t̄n̄ tunc virginitas non esset in tanto precio ut mō: tamēn dicit sanctus Tho. iij. disti. xxiiij. q̄ post sufficientē multiplicationem humani generis: fuit licita in lege moysi et naturale integre: non aut̄ ante sufficientiam talē. Sed quia ut dicit in tertia parte videbat

lege prohibita: ideo vult conditionate si deo placeret. Quo cognito post desponsationem p̄ diuinam inspirationē vult absolute d̄ cōmuni sensu an̄ salutareretur ab angelo. T̄n̄ dixit angelo: q̄m virū non agnosco. q̄d non dixisset si votum virginitatē non habuisset. Sciens q̄ beata maria votum suum ait ad angelum: (quō fit et istud.) Amb. Temperantior est ista responsio q̄ verba sacerdotis: qui ait. T̄n̄ de h̄c sciam: Regat ille se credere: et q̄si fidei adhuc alium querit auctoz: ista se facere p̄stet: nec dubitat esse sciendū. q̄d quō fieri possit inq̄rit. Legeat maria: ecce virgo concipiet et pariet filium: ideo credidit futurū: sed quō fieret an̄ non legerat. Non enim quēadmodū fieret vel p̄phete t̄n̄ to fuerat reuelatum. Tantū enim mysteriū non hominis fuit: sed angelū ore promendū. Hec ille. Qui videt velle q̄ elais p̄ciuerit q̄dem virginem pariturā: sed ignorat uerit modū: an. s̄ p̄sente sp̄s sancti suppleat vicem masculi vel aliter. (Q̄m virum non cognosco.) s̄m Grego. nise. in h̄ innuit q̄ suum corpus quali quodam sacrificiū obtulerat deo.

Doraliter docemur quantū sollicitudinem debeat quisq̄ habere implendi vorū suū si quid est deo p̄missum: quia virgo l̄z ab angelo ex parte dei moneret de filio concipiendo: t̄n̄ in v̄positum allegauit vorū suum. Itē q̄ntū placeat deo q̄ homo adhibeat fidei dictis suis: q̄ maria credēdo meruit doceri et eligi in matrem. T̄n̄ ait helisabet Luc. j. Beata q̄ credidisti: q̄ p̄ficiet ea que dicta sunt tibi a dño. Econtrario infidelitas ei valde displicet: unde percussit zachariam incredulum: ut p̄z Luc. j. Quantū ad quartū ait grecus. Cōsidera qualiter virgini soluit dubiū angelus: et explanat intemperatū connubium et ineffabile partū. Sequit̄ enim: (Et r̄ndens angelus dixit ei: Sp̄s sanctus supuenerit in te.) Hec ille. Q. di. s̄m Chrysostomus. Noli querere naturalem ordinem: qui est per concubitum viri: imo si virū cognouisses electa non fuisset. Notanter aut̄ dicit supuenerit: quia ut testat̄ Rico. de ly. prius in eā venerat: eā a peccato originali mudando adhuc dū esset in v̄tero: ut cōmuni exp̄o

Feria. III. post do. III. aduentus

nitu r. Eodē modo exponere docet **Agf**
 sen. ij. di. ij. dicēs. **Baria** h̄z totā spūssā
 ctus in eam pueniēs a peccato p̄lus pur
 gauit: z a fomite peccati etiā liberauit: v̄l
 fomite ip̄m penitus euacuādo: vt q̄bus
 dā placet. vel sic debilitādo z extenuād:
 vt ei peccādi occasio nullatenus postmo
 dū extiterit. **Hec ille.** Pro his vide sc̄m
Tho. ij. par. q. xxvij. z. ij. dist. ij. Deinde
 supuenit fm̄ maiorem gr̄e plenitudinem
 in p̄ceptione filij. **Hā** vt docet sc̄tus **Tho**
 mas vbi supra: cum in vtero matris eēt/
 tantā accepit abundantā gr̄e q̄ fuit ab ori
 ginali mundatā: z fomes. i. inclinatio ha
 bitualis ad malū: remansit in ea ligatus.
In ip̄a p̄o r̄ceptione ch̄i in qua debuit
 p̄mo apparere immunitas a peccato: fuit
 ab ea fomes sublatus ex toto: q̄ ex ple in
 matrē facta est redundātia imunitat̄: v̄n
 dicat **Ezech.** xliij. Gloria dei ingrediebāt
 p̄ portā orientālē. i. virgine: z terra id est
 caro virginis / splēdit a maiestate eius
 sez dñi **Jesus** ch̄i. Sequit̄: (z virtus altis
 simi). i. christus: q̄ fm̄ **Edy.** altissimi re
 gis virt̄ est. obumbrabit tibi. **Hoc** aut̄
 tripliciter exponit. **Hay** Grego. xvij. mo
 rat. exponit hoc dupliciter sub his v̄bis.
 dicēs: Per obumbrationis vocabulū in
 carnandī dei v̄traq; natura significatur.
Umbra eīm a lumine formatur z corpore
Deus ergo p̄ diuinitatē lumē est. **Quia**
glumē incorporeū in eius erat vtero cor
 porandū: recte ei d̄z: virtus altissimi obū
 brabit tibi. i. corpus in te humanitat̄ ac
 cipiet incorporeū lumē diuinitatis. **Hoc**
 etiā **Marie** dicit̄ p̄pter mentis refrigeriū
 celitus datū. **Hec ille.** Qui intēdit p̄mo sic
 dicere: **Obūbrabit tibi.** i. v̄brā faciet in
 te: p̄ lumen deitatis z corpus humanitat̄
 ris. **Et sc̄do:** **Obumbrabit tibi.** i. p̄ gr̄am
 refrigerabit mentē tuā: totaliter auferen
 do a te estū p̄cupiscētiē. i. fomitē: z dādo
 celestem p̄solationē. **Ac** dicere: **Pudori**
 tuo ne timeas: q̄ castio: z purio: remane
 bis. **Grego.** autē. m̄se. exponit sic. **Hā** sicut
 v̄brā demonstrat figurā corpis a q̄ p̄ce
 dit: ita filius in carne demonstrat pater
 nā seu formatiū virtutis. id est corpus ch̄i
 sti assimilāt v̄brā: q̄ in eo erant indicia
 formatis diuinitatis. **Sequit̄:** (**Jo** q̄

nascet ex te sc̄m) nō dicit sc̄tus hō v̄l san
 ctus deus: s̄ sc̄m neutralē: vt cōp̄ctat
 v̄trūq; z sc̄m absolute: vt intelligat q̄ p̄o
 na nascēs intelligit v̄niuersalē oēm sc̄ita
 tē habere. **Hac** eīm rōne d̄z etiā deus ab
 solute q̄ est: **Exod.** ij. vt intelligat v̄niuer
 saliter h̄zē se totā p̄fectionē essendi. **Se**
 quit̄ (vocabit̄ filiū dei). i. dei p̄ris: z h̄ p̄ na
 turā / nō p̄ adoptionē vt alij **Gre.** **Tu** au
 tē attēde q̄liter p̄gini totā trinitatē ange
 lus edidit: dū spūm sc̄m cōmemorat: v̄ru
 tē z altissimū. **Hec ille.** S̄z q̄ vt d̄t **Chry.**
 ista sūt alta z p̄funda: iō subdit. **Exemplū**
 sensibile dicēs: (**Et ecce Helisabes** cogna
 ta tua). i. p̄ sanguinea. **Vbi** aduertēdū est
 q̄ vt idē dicit̄ angelus nō cōmemorauit
 mulieres antiq̄s: puta **Sarā** / **rebecā** aut
Rachelē: sed p̄sentē: vt magis corrobora
 ret p̄gine. **Et** eadē de causa fm̄ eūdē cō
 memorat etatē dicēs: (z ip̄a p̄cepit filiū i
 senectute suā) z defectū nature eū subdit:
 (z h̄c **Menū** est sextū illi q̄ vocat̄ **sterilis**)
Est autē notādū fm̄ eūdē q̄ nō statī a p̄n
 cipio p̄ceptōis **Helisabes** angelus appa
 ruit p̄gini / sed sexto mēse: vt grauis alu
 p̄beret argumentū. **Et** nota etiā q̄ iste se
 ptus mēsis est **Baria**: q̄ sextus est a p̄e
 priōe **Scursoris**: nō cōputat̄ v̄ltimis die
 bus septēbris fm̄ mores scripture: vt dicit̄
Boira: q̄ nō p̄suevit cōputare nisi menses
 itegros. **Vel** vt idē dicit̄ est sextus cōpu
 tando more hebreor̄: q̄ nō incipiunt a cap
 pite mensis / sed a lunatōis. **Est** autē dubiū
 quō **Helisabes** potuerit eē cognata. i. cō
 sanguinea eius a cognatiōe: q̄ beata vir
 go fuit de tribu iuda: vt sancti z histo. tra
 dūt: z **Helisabes** de tribu leui: q̄ fuit de fi
 liab **Aaron**: **Luc.** j. **Ad** h̄ dico q̄ fm̄ scri
 pturā tribu leui z iuda: siue tribu sacerdot̄
 talis z regia fuerūt mixte: eo q̄ **Leuite** nō
 haberent hereditariā possessionē: z cōse
 quēter ex tali matrimonio nō p̄fundebāt
 tur tribuū sortes: p̄pter quā p̄fusionē tola
 lendā p̄hibitum erat matrimonij inter
 tribū z tribū. **Sciendū** est q̄ q̄ fm̄ histo
 rias due fuerūt sorores. i. **anna** z **ismeria**.
Et fm̄ beatū **Hiero.** vna eaz. i. **anna** z
 sequēter reliqua fuit de **Bethleē**: que est
 d̄ tribu iuda: **Ismeria** ergo genuit **helisa**
ber ex aliquo viro de tribu leui. **Anna** p̄o

tres habuit viros: ex quoz quolibet vnā
genere filiā nōmine Maria. Et p̄mā que
christum peperit genuit ex Joachim: qui
fuit de tribu iuda. Vñ versus: Anna so-
let dici tres p̄cepisse marias: Quas genu-
ere viri Joachim cleophas salomeq̄.

Has duxere viri ioseph alpheus zebede?
Prima parit ch̄m: Jacobū sc̄da minozē
Et ioseph iustū peperit cū Simone iu-
dā. Tertia maiozē Jacobū volucrem q̄
Joannē. Finaliter autē angel⁹ p̄cludit vir-
gini dicens: (Quia nō erit impossibile ap̄d
deū omne verbū.) Deus em̄ fm̄ doctrinā z
sanctoz p̄t omne qd̄ p̄traditionem nō
implicat: ista autē sola que implicat p̄tra-
dictionē deus nequit: s̄ talia nō possunt
mente concipi. z si possunt ore p̄ferri: vt tes-
tatur Aristo. iij. Metaphysice: puta q̄
aliquid sit z nō sit: z sequenter talia non
possunt dici verbū cordis. i. p̄ceptus. Des-
us ergo quis non possit p̄tradictoria tal-
men p̄t omne verbū. i. omne qd̄ concipi
p̄t ab homine vel angelo vel etiā a seip̄o
Auditis ergo his virgo mentē suā cum
summa deuotione submitit deo. Amb. vi
de humilitatē virginis: vide deuotionē.
Sequit̄ em̄: (Dixit autē Maria: Ecce an-
cilla dñi.) Ancillā se dicit que mater est
gitur: nec rep̄tina exaltata est p̄missione
Dñe em̄ humilēq̄ paritura: humilitatē
debit etiā ip̄a p̄ferre. Hec ille. Oravit
autē vt dñs dignaret̄ implere q̄ dixerat: di-
cens: (Fiat mihi fm̄ verbū tuū.) Et tunc
statim ch̄s fuit in eius ventre p̄ceptus z
angelus fm̄ Bedā celū repet̄t.

Horatiter in p̄dictis de multz instrui-
mur q̄ Eusebius sub his p̄bis iugludic di-
cens. Alius aliud quoddā in p̄sentī fm̄ o-
ne virginis extollet ap̄icib: hic quidē cō-
stantiam: hic obedientē p̄p̄titudinem:
alius q̄ nō allecta est tam splēditis z ar-
dus p̄ magnum archangelū p̄missis pol-
licitis: alius q̄ nō excessit modum in dan-
do instantias: sed equaliter cauit Eue le-
uitatē z Zacharie inobedientiam: mibi autē
humilitatis p̄funditas non minus cōsp̄i-
ctur admiranda. Hec ille.

Feria vi. post dominicam. iij.
Aduentus.

Textus euāgelij Lu. primo ca.

Eurgens Maria
e abijt in mōtana cū fe-
stinatione in ciuitatē
Juda. z itrauit in do-
mū zacharie: z salutauit Helisa-
bet. Et factū est vt audiuit salu-
tationē Marie Helisabet exul-
tauit infans in vtero ei⁹. Et re-
pleta est sp̄s sancto Helisabet:
z exclamauit voce magna z di-
xit: B̄ndicta tu in mulieribz z
b̄ndictus fructus v̄tris tui. z
vñ mihi hoc vt veniat mat̄ do-
mini mei ad me. Ecce em̄ vt fa-
cta est vox salutationis tue i au-
ribus meis exultauit i gaudio
infans in vtero meo. Et beata
que credidisti quoniam p̄ficiē-
tur ea q̄ dicta sunt tibi a domi-
no. Et ait Maria: Magnificat
anima mea dominū. Et exulta-
uit spiritus meus in deo saluta-
ri meo.

Eurgens Maria

e abijt in montana zc. Luc. j.
Sicut dicit Lucas postq̄ an-
gelus habuit virginis cōsen-
sum discessit ab illa. Maria
autē quā audierat ab angelo fm̄ Am-
bro. q̄ Helisabet p̄cepisset: statim p̄ gau-
dio ad visitandū illā pregit: vt tangit in p̄-
sentī euāgelio. In quo sunt tria puncta
que sunt visitatio: exultatio: z ḡfariatio.

Quantū ad p̄mū dicit: (Eurgēs autē
Maria) a quiete oratōis z p̄emplatōis:
cui in sua camerula vacās cū deo z ange-
lis versabat. (abijt in mōtana) iudee: vbi
erat hierusalem: (cum festinatione): hoc
p̄pter gaudium fm̄ glo. vel q̄ Iesus fm̄
Dūge. festinabat sc̄tificare Joannē adhuc
existētē in vtero. Vel fm̄ Amb. ne dū
moraret̄ i publico: q̄. f. p̄go solitudinē va-
care solita erubesceret in publico (in ciuita-
tate iuda) Hec ciuitas fm̄ Bedā z mag.